The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No. 909 Toronto, Thursday February 17th. 1916 יג" אדר א פרשה תשא תר"עו דאנערשטאג, דער 17־טער פעב. 1916 PRICE : ONE CENT

A. S. Freidus
c/o The New York Public Library
476 Fifth Ave.
NEW YORK CITY

ערזערום געפאלען

שלאכטען הערען ניט אויף צווישען ענגלישע און דייטשען איז מזרח פון טייך איפר

פעטראגראד, פעבר. 15.

דער קריעגס אפיס האט היינט ארויס געלאזט פאלגענדען צווייטען סטייטמענט:

"א חוץ די "צוויי פעסטונגען פון ערזערום וועגען וועלכע עס איז שוין מיט געטיילט געווארען דאס אונזער מיליטער האט זיי גענומען, זייגען אויך זיעבען גע נומען געווארען. אזוי אז ניין פעסטונ־ גען זיינען שוין אין אונזערע הענד.

א פאריגער בעריכט האט געלייטעט ווי פאלגט:

וועהרענד אונזער אפענסיווע ארום ער זערום, נאך אן ארטילערישע פארבעריי טונג, האבען מיר געשטורמט און גענומען איינע פון די ערזערום פעסטונגען, פער כאפענדיג מעהר ווי צוואנציג קאנאנען ווי אויך געפאנגענע און אמוניציאן."

א שפעטער בעריכט אז ערזערום איז גע נומען

לאנדאן, פעבר. 16

רייטערס פעטראגראטער קארעספאנ דענט טעלעגראפירט דאס ערזערום איז פון די רוסען גענומען.

א שפעטערע דעפעשע פון פעטראגראד זאגט דאס דער בעריכט איז בעשטעטיגט געווארען.

דאס נעהמען פון ערזערום איז געווען דער הויפט ציל פון דעם קעמפיין וואס איז ערשט אנגעפיהרט געווארען פון די רוסען אין קאווקאז. עס זיין די בעלי־בתים פון ערזערום איז פון גרויסער סטראטע גישער וויכטיגקייט, ווייל זי איז די הויפט שטאדט פון טערקישער ארמענען און דער מיטעלפונקט פון א גאנצער סיסטע מע פון אייזענבאהנען.

עס איז געווען פערשטאנען דאס די טערקישע טרופען האבען נעהאט קאנצענ טרירט אין ערזערום אן ארמיי אין בעדיי טענדער גרויס. פרעסס טעלעגראמעס פון פעטראגראד האבען מיט א קורצער צייט צוריק מודיע געווען דאס דער דייטשער פעלד מארשאל באראן פאן דער גאלץ האט דארט קאמאנדירט מיט 80 טויזענד טרו־ פען וועלכע זיינען אבגעשניטען געווארען און דאס זיי קענען זיך ניט ראטעווען, און אז זיי האבען לעבענס מיטעל בלויז אויף צוויי וואכען. א הילפס עקספעדיציע איז צו זיי געשיקט געווארען פון די טער קען, נאר, לויט בעריכטען, האט דיר עקס פעדיציע געכאפט פון די רוסען א גרויסע מפלה מיט זעהר שווערע פערלוסטען.

ערזערום געפינט זיך אונגעפעהר 60 מייל אין מערב פון דער רוסישער גרעניץ. די שלאכט האט געהערט צו טערקיי פיער יאהרהונדערטע און האט געשפיעלט א וויכטיגע ראלע אין פארינע מלחמות.

דאס כאפען פון ערזערום, אויב די בעריכטען זיינען אמת, איז איינס פון די וועניגע בעשטימטע אויספיהרונגען פון דער קאווקאזער מלחמה. אין ערשטען יאהר נאך פון דער מלחמה האבען די רו סען געשיקט אן ארמיי קיין קאווקאז אין האבען געהאט עטוואס ערפאלג און אויך איין וויכטיגען זיעג ביי סארי קאמיש. די עסטרייך־דייטשע אפענסיווע אין גאלי ציען און אין רוסלאנד האט זעלבסטפער שטענדליך אבגעשטעלט די וויטערדיגע ארבייט אויף דיעזען שלאכט פעלד.

אין סעפטעמבער פון פערגאנגענעם יאהר איז גרויס פירשט ניקאלאי, וועל־ כער איז געהאט געווען דער הויפט פעלד מארשאל, געשיקט געווארען קיין קאוו־ קאז צו נעהמען די דארטיגע שלאכט אונ טער זיין אויפזיכט.

ער האט געקראגען פרישע פערשטאר קונגען און מיט איינינג וואכען צוריק האט ער אנגעהויבען צו ווערען טהעטיג.

איינער פון די העזוילטאטען וועט זיין אז די ענגלישע אין מעסאפאטאמיען וועט ליכטער ווערען און וואהרשיינליך וועלען זיי זיך דארט ערגעץ פעראייניגען אויף וועלכען עס ווערט געהאפט.

ענגלישע האבען 3 אטאקען געמאכט

בערלין פעבר. 16

היינטיגער קריעגס סטייטמענט איז ווי פאלגט:

די ענגלישע האבען אומזיסט געמאכט דריי אטאקען געכטען אויף דער פאזי־ ציאן אין דרום מזרח פון איפר, וועלכע מיר האבען געהאט פערזאפט. זיי הא־ בען פערלוירען הונדערט געפאנגענע.

אין שאמפאן האבען די פראנצויזען ווייעדערהאלט זייערע פערזוכען צוריק צו בעקומען זייערע פאזיציאנען אין צפון מערב פון טאהור, מיט דעמזעלבען דורכ פאל ווי אין די פאריגע טעג."

אין אלגעמיינעם קאן מען זאגען דאס שטורמדיגער, און רענעדיגער וועטער שטערט דער שלאכט.

אין מזרח. א גרויסער שנעע פאלט אויפ'ן גאנצען פראנט. קיין וויכטיגעס איז געשעהען.

אין די באלקאנען איז אויך קיין וויכ טיגעס געשעהן.

ענגלאנד און פראנקרייך וועלען בעצאהלען פאר צעפעלינס שאדען

פאריז פעבר. 16

די פראנצויזישע און ענגלישע גע־ זאנדטע אין גריכענלאנד האבען פערזי בערט די גריכישע רעגיערונג דאס די עלי־ ליזיס וועלען בעצאהלען שאדענערזאטץ צו אלע סוחרים און פריוואט פערזאנען וועל כע האבען געליטען פון די פריישע צעפעלין אנפאלען אויף סאלאניקי.

פראנצויזישע נעהמען טרענטשעס אין מאמפאן

פאריז פעבר. 16

פאלגענדען סטייטמענט האט דער קריעגס אפיס ארויסגעלאזען: "קיינע וויכטיגע פאסירונגען פאריגע נאכט. אין שאמפאן האבען מיר צוריקגעכאפט, דורך אטאקען מיט האנד גראנאטען געוויסע טרענטשעס שרייבט די "עקא דע פאריז".

די האספיטאל שוועסטער אפפע־ רעז זייערע לעבענס

פאריז, פעבר. 16

מעהר ווי 66 טויזענד פרויען אין דער פראנצויזישען רויטען קרייץ־ פריי ווילינער ארמיי פאסען אויף איבער 15 הונדערט האספיטאלס מיט א סך הכל פון 118 טויזענד בעטען. דער פלאג פון ריר־ טען קרייץ פלאטערט איבער 288 געביי דעס אין פאריז אליין.

די שטערבליכקייט צווישען די שוועס טער פון רויטען קרייץ איז זעהר גרויס. צוויי, און צוואנציג מיטגליעדער פון דע־ גזעלשאפט צו העלפען פערוואונדעטע כאלדאטען האבען געאפפערט זייערע לע־ בענס, מאנכע פון זיי זיינען געטויטעט גע וואָרען אונטער דעם מיליטערישען פייער און אנדערע זיינען אומגעקומען פון אנש טעקענדע קראנקהייטען. די שוועסטער פון דיעזע געזעלשאפט האבען געקראגען דריי און זעכציג עפידעמישע מעדאלען. זעכציג קריעגס קרייצען, און איין קרייץ פון עהרען לעגיאן.

דריי סובמארינס געזונקען.

פאריז, פעבר. 16

דריי דייטשע סובמארינס זיינען גע זונקען געווארען אין אדריאטישען ים פון פראנצויזישע שיף צעשטערער. אזוי, ווע גינסטענס שרייבט די "עקא דע פאריז".

באמבעס אויף שטרומניצא.

סאלאניקי, פעבר. 16

אן עסקאדראן פון דרייצעהן פראנצוי זישע עראפלענס האט באמבארדירט די בולגארישע שטאדט שטרומניצא. דיענס טאג, פעראורזאכענדיג פיעלע פייערען.

איין הונדערט און אכט און פופציג באמבעס זיינען אראבגעווארפען געווארען אויף דער שטאט און אויף די בולגארישע לאגערען.

ענגלאנד ניט נאך א פונקט צו אמעריקא

לאנדאן, פעברואר 16

נאך א סערעיע פון סכסוכים וועגען פעלע פון פערשידענע אמעריקאנער ביר גער וועלכע זיינען פערהאלטען געווארען פון ענגלישע בעאמטע אין מלחמה תחום האט די ענגלישע רעגיערונג ענדליך נאכ גענעבען די פארערונגען פון דער אמעריקא גער אמבאסאדע, דאס זי האט קיין רעכט צו פארערען וועלכע עס איז אנדערע בע ווייזע פון אן אמעריקאנער בירגער, אויי־ סער זיין פאספארט.

דאס מיינט אז אין דער צוקונפט וועט לען אמעריקאנער בירגער, אויב נאטורא ליזירט, ניט מוזען ווייזען זייערע נאטו ראליזאציאנס פאפיערען אדער, אויב זיי זיינען אמעריקאנער געבוירענע, ניט מו זען ווייזען זייער געבורט'ס שיין.

די פלאטען בעאמטע האבען נעקראג גען אינסטרוקציאנען לויט דעם.

עסטרייך וועט קירצליך פאלען

ניצצא, פעבר. 16

שארל פאזשאלא, א פראנצויזישער שריפטשטעלער וועלכער איז געווען אינ־ טערנירט אין בודאפעסט אכצעהן מאנאט מיט זיין פרוי און צוויי קינדער, זאגט נביאות דאס עסטרייך־ונגארן וועט אין א משך פון צוויי מאנאט פאלען. דיע זער שרייבער איז ערשט ניט לאנג בעפ רייט געווארען.

פאזשאלא, דערציילט דאס גראף טיישא, דער אונגארישער פרעמיער ווערט בעשולדיגט פון פאלק אז ער איז דאס גע ווען דער יעניגער וואס האט אריין געש־ לעפט דאס לאנד אין דער מלחמה. די עקאנאמישע לאגע א דאנק דער כלאקאדע און די מלחמה אין אלגעמיין וועט פיהרען דערצו אז עסטרייך־ונגארן וועט פאלען, פערזיכערט פאזשאלא.

שלאכטען געהען אן אויף פיער טויזענד יארד

לאנדאן, פעבר. 16

די ענגלישע שלאכען זיך אלץ מיט די דייטשען מיט שווערער און ליכטער ארטי לעריע און האנד גראנאטען אויף א פיער טויזענד יארדיגען פראנט צווישען איפר קאנאל און איפר איינענבאהן. קיין צו האט אבער נאך ניט געקראגען די אויבער האכט אויסער די 600 יארד טרענטש וואס די דייטשען האבען פערכאפט לויט נעב טיגען בעריכט. דאס פערכאפען איז פא־ געקומען נאכדעם ווי דער שונא האט באמ בארדירט א פראנט פון 4000 יארד, און זיינע אטאקען זיינען צוריק געשטויסען געווארען אויף דער לענג פון 3400 יארד מיט גרויסע פערלוסטען. דער טרענטש וואס איז אריינגעפאלען אין דייטשע הענ־ זאנט סער דאנלאס העיג, האט פאריגעס יאהר אפט געביטען די בעלי־בתים, אן דאריבער האט מען איהם טאקי א נאהמען גענעבען. "דער אינטערנאציאנאלער טרענטש".

גרויסער שטורם ווינד איז ענגלאנד

לאנדאן, פעבר. 16

פיעל שאדען איז געטהון געווארען איבער'ן גאנצען לאנד אלס א רעזולטאט פון א פופציג מייליגען שטורם ווינד. טעלעפאן, טעלעגראף און עלעקטרישע דראטען און סלופעס זיינען צערייסען און אומגעוואורפען געווארען. פארם געביידעס און בריקען זיינען צעשמעטערט געווארען. אייזענבאהן סיגנאלען סטאציאנען זיי־ נען צעקלאפט געווארען. פענסטער פון גע וועלבען זיינען אין פיעלע ערטער צעשמע טערט געווארען. קוימעס, קירכען קופא לען, גרויסע אדווערטייזמענט ברעטער און שילדען זיינען אראבגעווארפען געווארען.

די וועגען זיינען אין מאנכע פלעצער פערפלייצט געווארען אויף פינף פיס טיעף.

עס ווערען שיפס ברוכען בעריכטעט וועגען ברעג שיפען. דער פערקעהר אי בער'ן קאנאל איז אבגעשטעלט געווארען.

שיף ווייקינג ברענט

ניו־יארק פעבר. 16

דער ענגלישער שיף צעשטערער ווייי־ קינג איז אריין געשלעפט געווארען אין האפען פון דאווער זייענדיג אין איינגע־ הילט אין פלאמען, נאכמיטאג יאנואר דעם 29־טען, לויט ידיעות פון זיכע־ קווילען צו א ניו־יארקער שיפפינג פירמא וועלכע זיינען היינט אנגעקומען. וועז מען האט די שיף דערזעהן איז זי גע־ ווען אין א זינקענדער פאזיציאן, אין דעם ענגלישען קאנאל. צוויי פון איהר מאנ־ שאפט זיינען פון אן אנדער שיף גערעטע וועט געווארען. עס זיינען אבער קיינע ידיעות ניט אנגעקומען וועגען שיקזאל פון די אנדערע.

די ווייקינג איז געווען איינע פון די גרעסטע צעשטערער צווישען די ענ גלישע קריעגס שיפען. דעפלאסירענדיג 1090 טאן. זי איז געבויט געווארען אין 1909. אין געוועהנליכע צייטען פלעגט זי פיהרען א מאנשאפט פון 70 מענשען.

ערזערום געפאלען

שלאכטען הערען ניט אויף צווישען ענגלישע און דייטשען איז מזרח פון טייך איפר

פעטראגראד, פעבר. 15

דער קריעגס אפיס האט היינט ארויס געלאזט פאלגענדען צווייטען סטייטמענט:

"א חוץ די "צוויי פעסטונגען פון ערזערום וועגען וועלכע עס איז שוין מיט געטיילט געווארען דאס אונזער מיליטער האט זיי גענומען, זייגען אויך זיעבען גע נומען געווארען. אזוי אז ניין פעסטונ־ גען זיינען שוין אין אונזערע הענד.

א פאריגער בעריכט האט געלייטעט ווי פאלגט:

וועהרענד אונזער אפענסיווע ארום ער זערום, נאך אן ארטילערישע פארבעריי טונג, האבען מיר געשטורמט און גענומען איינע פון די ערזערום פעסטונגען, פער כאפענדיג מעהר ווי צוואנציג קאנאנען ווי אויך געפאנגענע און אמוניציאן."

א שפעטער בעריכט אז ערזערום איז גע נומען

לאנדאן, פעבר. 16

רייטערס פעטראגראטער קארעספאנ דענט טעלעגראפירט דאס ערזערום איז פון די רוסען גענומען.

א שפעטערע דעפעשע פון פעטראגראד זאגט דאס דער בעריכט איז בעשטעטיגט געווארען.

ענגלאנד ניט נאך א פונקט צו אמעריקא

לאנדאן, פעברואר 16

נאך א סערעיע פון סכסוכים וועגען פעלע פון פערשידענע אמעריקאנער ביר גער וועלכע זיינען פערהאלטען געווארען פון ענגלישע בעאמטע אין מלחמה תחום האט די ענגלישע רעגיערונג ענדליך נאכ גענעבען די פארערונגען פון דער אמעריקא גער אמבאסאדע, דאס זי האט קיין רעכט צו פארערען וועלכע עס איז אנדערע בע ווייזע פון אן אמעריקאנער בירגער, אויי־ סער זיין פאספארט.

דאס מיינט אז אין דער צוקונפט וועט לען אמעריקאנער בירגער, אויב נאטורא ליזירט, ניט מוזען ווייזען זייערע נאטו ראליזאציאנס פאפיערען אדער, אויב זיי זיינען אמעריקאנער געבוירענע, ניט מו זען ווייזען זייער געבורט'ס שיין.

די פלאטען בעאמטע האבען געקראג גען אינסטרוקציאנען לויט דעם.

ענגלאנד געהען אן אויף פיער טויזענד יארד

בלויז ארטילעריע און מינע אפערא־ציעס בעמערקען זיך אין דער פראנצויזי שער אפיציעלער ידיעה וואס איז היינט אין פאריז ארויסגעלאזען געווארען.

מינען ארבייטען פון די דייטשען זיי נען צעשמעטערט געווארען פון א פראנ צויזישער קלייניער מינע אויף א פונקט געבען דעם וועג קיין לילל אין ארטוא.

דייטשע טראנספארטען פון לעבענס מיטעל זיינען באמבארדירט געווארען אין די גענענדען פון טראסי־לע־וואל און בארדי־א־באק, אויפ אראנאי וואיאנען אין וואלד אפרמאן זיינען אויך באמבארדירט געווארען. די נאכמיטאג דיגע בעריכטען טהיילען מיט דאס די פראנצויזען האבען צוריק געכאפט אייני גע טרענטש טהיילען, וועלכע די דייטשען האבען שוין געהאט אין זייערע הענד, אין מזרח זייט פון דעם וועג מאהור־סאס־ פי אין שאמפאן.

עסטרייך־אונגארן

שיף אונטערגעגאנגען

לאנדאן, פעבר. 16

אין אנטווערפען איז אנגעקומען דער ענגלישער דאמפער "אלבאטראס" מיט אכט מענשען אן בעמאנטע פון דער אונגארישער אוסטרו־אמעריקאנער לינע, וועלכע זיינען אנגעקומען פון ריו דע ז'אנעירא. דער דאמפער האט אויפגעגעבן אז זי האט אנגעלאפן אן אנדער שיף אין דער נעכט פון דעם 11־טען פון פעברואר, אין דער נעכט פון דעם 12־טען פון פעברואר, אין דער נעכט פון דעם 13־טען פון פעברואר, אין דער נעכט פון דעם 14־טען פון פעברואר, אין דער נעכט פון דעם 15־טען פון פעברואר, אין דער נעכט פון דעם